ו. מ. סוטה יו. חולין פט.] מנחות לה:, ג) [עיי ב"מ פז.

נפי׳ רש״י שסן, ד) ןעי׳ מוס' גיטין ו: ד"ה אר"י ותוס' סוטה יו: ד"ה כתבה ותוס' מנחות לב: ד"ה הא],

ה) [ל"ל דברין, ו) [בראשית

מהן. ז) ומנחות מג:ו.

מ), יו) [ממוע מגון, מ) [ל"ל שמכר], עו) ל"ל בען, יו ונמנו בספר עורא ומנוהו לאחר ד' אנשים ולבסוף

שנבנה הבית בספר עזרא

שנכנה היו כספר שונה כ"ד שנה בין מנין ראשון למנין שני ימי כורש אחשורוש

ל) ולף טו.ז. ל) וישוב

מחשרתו הרנוה ומשני יאמר

גליון הש"ם

גם' ששון זו מילה. עיין שבת דף קל ע"א ברש"י

ל״ה שׁש: רש״י ד״ה באמיתה. כס״ת עלמו, עי׳

הגהות הב"ח

(h) גם' אמר ר' יוחנו

. הכי קאמר דברי הלומות:

(ב) רש"י ד"ה עשרת וכו"

אמרה וכו' מלבד הספר

שאמר לעשות:

לעזי רש"י

פורק"א. קלשון.

מוסף רש"י

משקל שני סלעים מילת. לאו דוקא נקט, בתלמידי רבינו ילחק הלוי

מלאתי כתונת פסים סביב פס ידו נתן מילת ולא

כל הכתונת (שבת י:). אלו תפילין שבראש. אות הן לכל כי שם

לברות שם הנהר. מורדיא

ען שרב החובל מנהיג נון שרב החובל מנהיג בו הספינה לרחקה מן האבנים ומן המכשולים ובלע"ז גוביריני"ל (ב"ח

מקצת סנהדרין. לפ שנעשה קרוב למלכות והיי בטל מחלמודו (אסתר י ג)

הדרן עלך מגילה

שפירשו ממנו

ה' נהרא עליד

זכתונ

כשנמנו מנין שני

公行:

גר מצוה ומיי' פ"ו מהלכות נחלות הלכה יג טור ח"מ

עיו משפם

סימן רפבן: עב ב טור א״ח סי׳ כה: על ג מיי פ״ב מהל׳ מוילה הלכה יד חמו עשין ד

מרל סעיף טו: עד ד טוש"ע שם סימו תרלא סעיף ד: עה ה מיי פ"ז מהלי ס"ת הלי י ופ"ח שם

הלכה ד סמג עשין כה טוש"ע י"ד סי ערה סעיף ג ד. עו וז [מיי׳ פ״ב מהלכות מגילה הלכה ט] טוש״ע א״ח סי׳ תרצא

טוש"ע מ"נו ש סעיף [א] ג: ח [מיי' פ"ו מהלכות ממרים הלכה יג טוש"ע י"ד סימן רמ סעיף יגן:

תורה אור השלם 1. ומרדכי יצא מלפני הַפֶּלֶךְ בְּלְבוּשׁ מַלְכוּת הַבֶּלֶת וְחוּר וַצַטֶּרֶת זְהָב גְּדוֹלָה וְתַבְרִיוְ בּוּץ וְאַרְגָּמִן וְהָעִיר שׁוּשְׁן צָהַלֶּה וְשָׁמֵחַה: אסתר ח טו

2. וַיִּפּל עַל צַוְּאבִי בְּנְיָמִן אָחִיו וַיַּבְךְ וּבְנְיָמִן בְּכָה עַל צַוְארָיו: בראשית מה יד

בואטיו כוויין. 3. וְהָנֵה עֵינֵיכֶם רֹאוֹת וְעֵינֵי אָחִי בְנְיָמִין כִּי פִּי הַמְדַבֵּר אֲלֵיכֶם: בראשית מה יב

4. ולאביו שלח כואת 4. וּלְאָבִּיוֹ שְׁלָחוֹ בְּוֹאוֹנ עשָׂרָה חֲמֹרִים נְשָׁאִים מִטוּב מִצְרָיִם וְעֶשֶׁר אֲתנֹת נִשְׁאֹת בָּר וְלֶחֶם וֹמְזוֹן לְאָבִיו לַדְּרֶרְ: בראשית מה כג

לעבדים: בראשית ניח וַיאמֶר הִשָּׁבְעָה לִי לוֹ יַשְּׁרְ צֵּלְ וֹאשׁ הַמִּשְׂה: בראשית מז לא 7. ועתה אל תיראו אנכי

בראשית נ כא 8. ליהודים היתה אורה

יְּשְׁמֶּוֹ וְיִשְׁשׁׁן וִיקְּר: אסתר ח טז אסתר ה טז פ. בִּי נֵר מִצְוָה וְתוֹרְה אוֹר וְדֶרֶךְ חַיִּים תּוֹכְחוֹת משלי ו כג וּבְנֶך וּבָתֶּך וְעַבְדְּךְ וַאֲמָתֶך וִהַלֵּוִי וְהַגֵּר והיתום והאלמנה אשר בָּשְעֶרֶיף: דברים טז יד 11. שָשׁ אָנֹכִי עַל אָמְרָתֶךּ בְּמִוֹצֵא שָׁלֶל רְב: תהלים קיט קסב רב: תהלים קיט קסב 11. וְרָאוּ כָּל עַמֵּי הָאָרֶץ בִּי שָׁם יִיְ נִקְרָא עָלֶיף וְיִרְאוּ מִמֶּרֶ: דברים כח י

13. ואת פרשנדתא ואת דַּלְפוֹן וְאֵת אַסְפָּתָא: וְאֵת בַּרְמַשְׁתָּא וְאֵת אֲרִיסִי וָאֵת אָרִדִי וְאֵת וִיְזְתָּא: וְאֵת אָרִדי וְאֵת וַיְזְתָּא: ואת פורתא ואת אדליא וְאֵת אֲרִידָתְא: עֲשֶׂרֶת בְּנֵי הָמָן בָּן הַמְּדְתָא צֹרַר הַיְּהוּדִים הָרְגוּ וּבַבּּזָּה לֹא

.. אסתר ט ז-י המלר ויאמר

עליהן המן שלא יעסקו בתורה: זהו יום טוב. קיימו עליהם ימים טובים: ועל כל אלה גזר: זו מילה. אמרתך. זו מילה שניתנה במאמר ולא בדיבור ויאמר ה' אל אברהם ואתה את בריתי תשמור (בראשית יז). ומלינו שדוד שמח עליה שנחמר למנלח על השמינית (תהלים ו) כשהיה בבית המרחץ וראה עלמו בלא תורה ובלא מצות כיון ח שנסתכל במילה שמח: עשרת בני המן ועשרת. הזכרת שמותן ותיבה הסמוכה אחריהן. כלומר (כ) נשמתן נפלו כאחד: זקיפא. פורק"א בלע"ז. ש בלד אחד זה למטה מזה: ארית. הוא הכתב: לבינה. הוא חלק שהוא כפליים מן הכתב. והאריח חלי לבינה: שלה תהה להם תקומה. שלא יהא להם מקום להרחיב לעדיו מחתיו: מלמד שבא מלאך כו'. שהרי התחיל לדבר בלשון כעם וסופו אמר מה שאלחך: הכי גרסינן אמר רב נחמן יאמר בפה מה שנכחב בספרים. ולא גרסינן אמרה לו. והכי פירושה סדר המקראות כך הוא וקיבל היהודים את אשר החלו לעשות כי המן בן המדתח

תראה שעתו מללחת: מעלא. קרי

ליה יוסף לפני אחיו מאי בנירותיה

מאחווה: אורה זו חורה. שגזר

גרסינן. שכן דרך המקרא לכתוב לוארי לשון רבים על חלקת לואריו

יכשל בו דאמר רבא בר מחסיא אמר רב חמא בר גוריא אמר רב * 🌣 בשביל משקל שני סלעים מילת שהוסיף יעקב ליוסף משאר אחיו נתגלגל הדבר וירדו אבותינו למצרים אמר רבי בנימן בר יפת רמז רמז לו שעתיד בן לצאת ממנו שיצא מלפני המלך בחמשה לבושי מלכות שנאמר יומרדכי יצא בלבוש מלכות תכלת וגו' יויפול על צוארי בנימן אחיו כמה צוארין הוו ליה לבנימין אמר רבי אלעזר בכה על שני מקדשים שעתידין להיות בחלקו של בנימין ועתידין ליחרב בובנימין בכה על צואריו בכה על משכן שילה שעתיד להיות בחלקו של יוסף ועתיד ליחרב והנה עיניכם רואות ועיני אחי בנימין אמר רבי אלעזר אמר להם כשם שאין בלבי על בנימין אחי שלא היה במכירתי כך אין בלבי עליכם יכי פי המדבר אליכם כפי כן לבי ולאביו שלח כזאת עשרה חמורים נושאים מטוב מצרים מאי מטוב מצרים אמר ר' בנימין בר יפת אמר רבי אלעזר שלח לו יין [ישן] שדעת זקנים נוחה הימנו זוילכו גם אחיו ויפלו לפניו אמר רבי בנימין בר יפת אמר רבי אלעזר היינו דאמרי אינשי תעלא בעידניה סגיד ליה תעלא

מגילה נקראת פרק ראשון מגילה

(בראשים מ) בכה על צואריו¹⁰: שיגר לו יין. לפי שדעת זקנים נוחה המלך [להתחנן לו] כל זה יאמר שנה בשנה: עם הספר. שתהא

הימנו זה הדבר הטוב לו מן הכל: **מעלה.** שועל: בעידניה. אם מגילה כמובה לפניהם בשעת קריאה: כאמיקה של חורה. ° כספר

יכשל בו גרסי׳. ולא גרסי׳ זרעו: כמה לוארין היו לו לבנימין לא האגגי וגו׳ ובבואה לפני המלך אמר עם הספר וגו׳ ומרדכי כתב א) שבשי: בי בניסים בניסים לפני המלך אמר עם הספר וגו׳ ומרדכי כתב א) שבשי: בי בניסים

אליהם שיעשו פורים כי המן ביקש לאבדם ומה שבאת אסתר לפני

תורה עלמו. שרטוט הלכה למשה

מסיני: דברי הלומות וועקתם ומאמר

אסתר. כך סמוכים המקראות:

שפירשו ממנו. לפי שבטל מדברי

תורה ונכנס לשררה: מעיקרת.

בימי כורש כשעלה (עם) זרובבל מן

הגולה ומרדכי עמו י ונמנו בספר

עזרא כ״ד שנה היה בין מנין למנין

בימי כורש לדריוש האחרון ולפי

שנעשה מרדכי שר בינחים ירד

מחשיבותו אלל חכמים: שכל זמן

שברוך בן גריה קיים לא הניחו עורא

ועלה. שיש לך לתמוה למה לא עלה

עזרא עם זרובבל בימי כורש עד

השנה השביעית לדריוש האחרון

לאחר שנבנה הבית כמו שכתוב

בעזרא ויבא ירושלם בחדש החמישי

היא שנת השביעית למלך וגו' (עורא ז).

ובמדרש שהיה לומד תורה מפי ברוד בן נריה בבבל וברוך לא עלה מבבל

ומת שם בתוך השנים הללו. ודאמרן

לעילי ברוך נתנבא בשנת שתים לדריוש

בבבל היה מתנבא ושולח ספרים

לירושלים: יעקב למד תורה י"ד

שנה בבית עבר כשפירש מאביו ללכת

לחרן ולא נענש עליהן על כיבוד אביו

ובשאר כל השנים שנשתהה בבית

לבן ובדרך נענש כדמפרש ואזיל:

מאי בצירותיה מאחווה אלא אי איתמר הכי איתמר יוישתחו ישראל על ראש הממה אמר רבי בנימין בר יפת אמר

רבי אלעזר תעלא בעידניה מגיד ליה τ וינחם אותם וידבר על לבם אמר רבי בנימין בר יפת אמר רבי אלעזר מלִמִּד שאמר להם דברים שמתקבלין על הלב ומה עשרה נרות לא יכלו לכבות נר אחד נר אחד היאך יכול לכבות עשרה נרות "ליהודים היתה אורה ושמחה וששון ויקר אמר רב יהודה אורה זו תורה וכן הוא אומר °כי נר מצוה ותורה אור שמחה זה יום מוב וכן הוא אומר יושמחת בחגך °ששון זו מילה וכן הוא אומר יישש אנכי על אמרתך ויקר אלו תפלין וכן הוא אומר ייוראו כל עמי הארץ כי שם ה' נקרא עליך ויראו ממך יותניא רבי אליעזר הגדול אומר נאלו תפלין שבראש נואת פרשנדתא וגו' עשרת בני המן אמר רב אדא דמן יפו יעשרת בני המן ועשרת צריך לממרינהו בנשימה אחת מאי מעמא כולהו בהדי הדדי נפקן נשמתייהו אמר רבי יוחנן יויו דויזתא צריך למימתחה בזקיפא ייכמורדיא דלברות מאי מעמא כולהו בחד זקיפא אזדקיפו אמר רבי חנינא בר פפא דרש ר' שילא איש כפר תמרתא "כל השירות כולן נכתבות אריח על גבי לבינה ולבינה על גבי אריח יחוץ משירה זו ומלכי כנען שאריח על גבי אריח ולבינה על גבי לבינה מ"מ שלא תהא תקומה למפלתן יוויאמר המלך לאסתר המלכה בשושן הבירה הרגו היהודים אמר רבי אבהו מלמד שבא מלאך וסטרו על פיו ביובבאה לפני המלך אמר עם הספר אמר אמרה מיבעי ליה אמר רבי יוחנן אמרה לו יאמר בפה מה שכתוב בספר ידברי שלום ואמת אמר רבי תנחום ואמרי לה אמר רבי אסי מלמד מישצריכה שרמום כאמיתה של תורה 11ומאמר אסתר קיים מאמר אסתר אין 18 דברי הצומות לא אמר רבי יוחנן ₪ דברי הצומות ומאמר אסתר קיים ס(את ימי) הפורים האלה "כי מרדכי היהודי משנה למלך אחשורוש וגדול ליהודים ורצוי לרוב אחיו לרוב אחיו ולא לכל אחיו מלמד שפירשו ממנו מקצת סנהדרִין אמר רב יוסף ִגדול ת"ת יותר מהצלת נפשות דמעיקרא חשיב

צריך לאומרן בנשימה אחת. נראה דהיינו לכתחילה אבל בדיעבד יצא:

אמרה מיבעי ליה. דמשמע דהכי קאמר ובבואה לפני המלך אמרה לו מלבד הספר (ב) שעמו לעשות ולשלוח בכל המדינות אמרה לו עוד ישוב 6 מחשבתו הרעה דכיון דקאמר בבואה אמר משמע שיש לגיו לומר מה שאמרה: ליה למרדכי בתר ד' ולבסוף בתר חמשה מעיקרא כתיב יישר באו עם הדרן עלך מגילה נקראת זרובבל ישוע נחמיה שריה רעליה מרדכי בלשן ולבסוף כתיב ייהבאים עם זרובבל ישוע נחמיה עזריה רעמיה נחמני מרדכי בלשן אמר רב ואיתימא רב שמואל בר מרתא גדול תלמוד תורה יותר מבנין בית המקדש שכל זמן שברוך בן נריה קיים לא הניחו עזרא ועלה אמר רבה אמר רב יצחק בר שמואל בר מרתא "גדול תלמוד תורה יותר מכנוד אב ואם שכל אותן שנים שהיה יעקב אבינו בבית עבר לא נענש דאמר מר תורה יותר מכנוד אב ואם שכל אותן שנים שהיה יעקב אבינו בבית עבר לא נענש דאמר מר משמע שיש לנו לומר מה שאמרה:

רבינו חננאל

וילכו גם אחיו וגו׳, אלו כולן פשוטות הן. b) ליהודים היתה אורה אור. שמחה זה יום [טוב] שנאמר ושמחת בחגר.

ו יסשון זו בירהו, שאמה שש אגבי כל אמורון - ויקן איל וומלילן שבראט, שאמה וראה כל כני הואן כך כי טור נקור א בלין יראו מקר, רוגניא רי אליעור אומר אלו תפילין שבראש. עשרת בני המן צריך למימרינהו בעטימה אחת, הקורא את המגולה. מאי טעמא, כולהו כי הדרי נפקי נשמתייהו. ו' דויותא צריך למימתחיה, דכולהו בחד זקיפא איזדקיפו. כל השירות נכתבות בא שכנה, כלחה כיחוד בפק בשנה יהדי היותא מדן לככותות, כלחה בהו קשי אהית קבו להיחוד המדקב. אירת על גבר לבינת לכנה על בני ארית, אבל עשרת בני המן ומלכי כנען נכתבין אוית על גבי ארית ולכניה על גבי לרציה. מאי טעמא, אמר ר' אבהו כדי שלא תהא תקומה למפלתן של רשעים. [אמר ר' יותנן] דברי הצומות וועקתם, ומאמר אסחר, קיים דברי הפורים. אמר רב יוסף גדול תלמוד תורה יותר מהצלת נפשות, ממרדכי, דמעיקרא קא חשיב ליה בתר ארבעה ובסוף חשיב ליה בתר חמשה. שנאמר אשר באו עם זרובבל ישוע נחמיה [שריה רעליה מרדכי] וגר'. ובסוף כתיב הבאים עם זרובבל ישוע נחמיה עזריה רעמיה נחמני מרדכי בלשן. למה נקרא שמו בלשן, שיודע ע׳ לשונות. ורצוי לרב אחיו מלמד שפירשו ממנו מקצת סנהדרין. דברי שלום ואמת, מלמד שצריכה שירטוט כאמיתה של תורה. ⁵) אמירו משמי<mark>ה דרב גידל</mark> ים רוס היה בקבור לפנה למנה להיה של היה ברוך בן נריה קיים לא הניחו עורא ועלה. ועוד אימרו משמו גדול גדולן הלמוד חורה מבניין בית המקדש, שכל זמן שהיה ברוך בן נריה קיים לא הניחו עורא ועלה. ועוד אימרו משמו גדול תלמוד תורה מכיבוד אב ואם, שכל השנים שהיה יעקב בבית עבר למד תורה ולא נענש עליהן. מנא הני מילי אמר ר׳ יוחנן

14. יְאִמְּדִּוֹ וּשְּׁאֶן וּ וּשְּׁאֶן מִדְּינָה זְּהָרָה זְּהָגוּ הַיְּהוּדִים וְאַבָּר חָמֵשׁ מֵאוֹת אִישׁ וְאַת עֲשֶׂרֶת בְּנֵי הְמָן בְּשְׁאָרְ מְדִינֹת הָמֶּלֶךְ מָהּ לְאָסְתָּר הִפּּלְבָּה בְּשׁוּשִׁן הַבִּירָה הָרָגוּ הַיְּהוּדִים וְאַבָּר חָמֵשׁ: אסתר ט יב 13. וּבְּאָה לְפָנִי הְּמָלְךְ אָמַר עָם הַפְּפָּר יְשׁוּב מַחֲשׁבְתוֹ הָרְעָה אֲשֶׁר חָשׁב עַל הִיְּהוּדִים עַל ראשוּ וְתָלוּ אתוֹ וְאָת בְּנִיו עַל הְעַץְ: אסתר ט כה 16. וִיִּשְׁלֵח סְפָּרִים אֶל בָּל הִיִּהִיִים אֶל שָׁבָע וְעָשִׁרִם וּמָאָה מִִּדְיה מַלְבוּת אֲחֲשׁוְרוֹשׁ דְבָרִי שְׁלוֹם וָאֲמֵת: אסתר ט ל 17. וּמָאָמָר אֲסְמֵּר קִיםּ בְּל הְיְהוּדִים אֶל שְבּע וְצְשִרים וּמַאָה מִידְיָה מַלְכּוּת אַחְשָׁוּרוּטְ דְּבֶרִי שְׁלום וְאַמֵּהוּ אסתר ט ל 1. ו. מְאָמָה אָסְתְּרְ לְיֵם דְּרָבִי הַפְּרִים הָאָלָה הַנְּתָבְ בַּפְּטָּר: אחתר ט לכ 1. 18. לְקֵים אָת יְמֵי הַפְּרִים הָאַלָּה בּוְמִנִּיהָם בְּאָשֶׁר קִיִּם שְׁלִידְהָם מְרְדְיָבִי הְיְהוּדִּי הְיְהוּדִי הְיִדְבִּי הְיִהוּדִי הְיִדְבִּי הְיִהוּדִי הְיִדְבִּי הְיִהוּדִי הְיִדְבִּי הְיִהוּדִי בְּיִבְּאִי הְשָׁהוֹ עַלְּבְּעָם וְעְבִיּי הְלָבְיבְ הַאָּחִי הְיִבְּשׁ טוֹב לְעִמוֹ וְדְבֵּרְ שְׁלוֹם לְכְל וְרְעוֹ: אחתר יג 20. אֲשֶׁר מִים הָבְּבָּי הְשִׁייְהָה שְׁרְיָה רְעַלְיָה מְּרְדֶבִי בְּלְיחוּבְי בְּעָהְוּבְי בְּעִיהְוּבְי בְּעָהְוּבְּבְי בְּשְׁבְּי בְּעָבְּה בְּעָבְּיוֹם בְּעָבְּי בְּעִבְּי בְּעָבְיוֹ בְּעִבְּי בְּיִבְּי הְיִבְּיִבְּי הְיִבְּיִבְּי הְיִבְּיִי הְשִׁיבְּ בְּעָבְיוֹ בְּעִבְּי בְּעִבְּי בְּעָבְיי בְּבְיִי בְּעִבְּי בְּעָבְיוֹ בְּעָבְי בְּעִבְּי בְּעִיהְ בְּבְּיבְי בְּעִבְּי בְּבְיִי בְּבְּיִבְּי בְּבְיִי בְּבְיי בְּבְייִבְּי הְיִבְּיִי בְּבְּיִבְּי בְּבְּיִבְּי בְּעִבְּיוֹ בְבְּבְּיי בְּבְיִבְּי בְּבְּיִי בְּבְיִי בְּבְּיִבְּי בְּבְּיִים בְּעִבְּי בְּבְּעִבְּיוֹ בְעִבְייִם בְּבְּי בְּבְייִבְים בְּבְּי בְּבְיִבְּי בְּבְּיִים בְּבְיוֹב בְּבְיים בְּבָּבְייִבְיבְייִבְיים בְּבְּיים בְּבְּיבְּים בְּאָשׁם בְּיִבְים בְּבְּים בְּבְּיבְיים בְּבְּיִים בְּבְּיבְּים בְּבְּישׁם בְּבְּיבְים בְּבְּיים בְּבְייִם בְּבְּיים בְּבְּייִים בְּבְּייִים בְּבְּיים בְּבְּיים בְּישׁבְּיִים בְּיִבְּיִים בְּיִים בְּבְּייִים בְּבְּיִים בְּיִבְּיִייִם בְּבְּבִיי בְּיִבְּיִים בְּיִבְייִים בְּיוֹבְיבְיִים בְּיוּבְיבְיִים בְּיִבְיְיבְיוּבְיבְיִים בְּיִים בְּיוֹבְיִיבְיוֹבְיוּים בְּיוֹבְיבְיבְיוֹבְיוֹבְיוֹבְיבְיוֹבְיבְיוֹים בְּיוֹבְיבְיוּיבְיוּבְייִים בְּיוֹבְיבְיוֹייִים בְּיוֹבְיוּבְיבְייִים בְּיוֹבְיבְיבְייִים בְּיוּבְיבְייִיבְיבְייִים בְּיוֹבְיבְייוּבְיוּבְיבְייוּבְיבְייִים בְּיוּבְיבְיבְייִים בְּיוּבְיבְייִים בְּיוּבְיבְיי בְּיבְּיי בְּיוּבְיוּים בְּיוּבְייִים בְּיוֹבְיבְיים בְּיוֹי בְּיוֹבְייוּבְייִים בְּיוּבְייוּבְיבְייִי בְּיְיִיהְם בְּיִיבְייִייִים בְּיוֹבְייִיים בְּיוּבְייִי בְּבְיבְיבְייוּבְיבְיבְייְיבְיבְ